

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2008

ACTIVITATS GENERALS

– 26 de gener. Presentació del calendari d'actes de la commemoració del 25è Aniversari del CERE, a Flix. L'acte va concloure amb un concert de l'Orfeó de Flix.

– 16 de febrer. Jornada Imago Mundi, a Móra la Nova. La jornada va estar dedicada a “Les causes i els efectes del desequilibri econòmic, polític i social” amb 3 conferències:

- “La Cultura de Pau”, a càrrec de Federico Mayor Zaragoza
- “Els reptes de la globalització”, a càrrec d'Arcadi Oliveres
- “Àfrica: tresors enmig de la desolació”, a càrrec d'Alexis Bueno

Per finalitzar hi va haver una taula rodona, moderada per la regidora de Cultura de Móra la Nova, amb la participació de representants de les entitats Mans Unides, Móra la Nova agermanada amb el Sàhara Occidental (MASOS) i Consell Interhospitalari de Cooperació.

– 23 de febrer. Reunió de l'Assemblea de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, a Flix.

– 8 de març. Assemblea General de Socis a la seu del CERE, a Flix. A banda de la sessió ordinària, es va celebrar una sessió extraordinària per aprovar els nous estatuts de l'entitat.

– 24 de març. Es concedeixen les beques per al curs 2007-2008.

- Socis: beca de 350 euros

“25 anys de publicacions al CERE”, de Montserrat Anguera Terré, Vicent Casadó Burillo i Àngels Pérez Tarragó, de Riba-roja d'Ebre i Flix

“15 anys de beques al CERE”, de Montserrat Anguera Terré i Vicent Casadó Burillo, de Riba-roja d'Ebre i Flix

“Estat químic de les aigües subterrànies de la Ribera d'Ebre”, de Joaquim Roset Piñol, de Tivissa

“Catàleg faunístic dels anisòpters de la Ribera d'Ebre”, de Pere Luque Pino, d'Amposta

J.F. Moragrega

- No socis: beca de 200 euros

“Catàleg faunístic dels zigòpters de la Ribera d’Ebre”, de Mike Lockwood

– 5 d’abril. Jornada Conèixer Artur Bladé i Desumvila, en col·laboració amb l’Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, a Benissanet, amb el programa següent:

- Ruta literària “Benissanet, paisatge literari”, a càrrec dels membres de l’Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, que va recórrer indrets del poble natal de l’escriptor a través dels seus textos

- Ofrena floral en homenatge a Artur Bladé, al cementiri de Benissanet

- Presentació dels volums 3 i 4 de l’*Obra completa* d’Artur Bladé, a càrrec de l’escriptor i crític literari Sam Abrams

- Projectió del documental *Artur Bladé, la memòria de l’Ebre*, del periodista Santi Valldepérez

- Estrena de l’obra de teatre *Blat d’Orió* (basada en l’obra *L’exiliada* d’Artur Bladé), dirigida per Xavier Aragó i interpretada pel Grup Teatral Planer

– 12 d’abril. V Trobada d’Entitats i Associacions Culturals de les comarques de la diòcesi de Tortosa, en col·laboració amb l’Institut Ramon Muntaner, a la Serra d’Almos, amb:

- Ponència: “Experiència de gestió del patrimoni hidràulic al País Valencià”

- Presentació d’experiències I: recerca al voltant del patrimoni industrial

- Presentació d’experiències II: gestió del patrimoni industrial i nous usos

- Visita al projecte de Centre d’Interpretació del Ferrocarril de Móra la Nova

– 20 d’abril. Cicle de conferències “Conèixer més la Móra morisca”, en col·laboració amb l’Associació Cultural La Riuada de Móra d’Ebre: “El fet jueu medieval”, a càrrec del grup l’Aixada de Manresa.

– 23 d’abril. I Mostra de Llibres de la Ribera d’Ebre, a Flix, amb:

- Presentació de llibres, a la plaça de l’Església, a càrrec de diversos autors de la Ribera d’Ebre: Laura Mur, Remei Franch, Lourdes Ambròs, Albert Guiu i Xavier Garcia

- Signatura de llibres per part dels autors convidats

- Presentació del llibre de Laura Mur, *La cova del silur*. Lloc: Biblioteca Municipal Artur Bladé i Desumvila

– 23 d’abril. Inauguració de l’exposició “25 de CERE, 25 anys de publicacions”, a Ca Don Ventura de Flix, presentada per Montserrat Anguera, en què es mostren i recullen totes les publicacions editades pel CERE al llarg dels seus 25 anys d’història.

Fig. 1. Presentació de la *Miscel·lània del CERE 18*, dedicada a Tivissa, al Casal Cultural (M. Anguera, 2008)

– 11 de maig. Presentació de la *Miscel·lània del CERE 18*, dedicada a Tivissa, per part de l'editor de la revista, Vicent Casadó, i de l'exposició "25 anys de CERE, 25 anys de publicacions". Actes inclosos dins la Setmana Cultural, Casal Cultural de Tivissa (fig. 1).

– 17 de maig. Assistència al Recercat, a Perpinyà. En el transcurs del certamen l'expresident del CERE Josep S. Cid va recollir el Premi Recercat 2008, que se li va atorgar en reconeixement a la seua tasca cultural (fig. 2).

– 17 de maig. Designació del jurat del Certamen de Narrativa Breu per a Joves Sant Jordi, d'Ascó.

– 30 de maig. Cicle de conferències "Conèixer més la Móra morisca", en col·laboració amb l'Associació Cultural La Riuada de Móra d'Ebre: "Essència del cristianisme i època medieval", a càrrec de Pere I. Poy.

– 31 de maig. Presentació de l'estudi "Elaboració de la història de l'observació meteorològica a la comarca de la Ribera d'Ebre i creació d'una base de metadades de les estacions meteorològiques", d'Òscar Saladié i Maria Garcia (beca del CERE i projecte ACOM de la Generalitat de Catalunya). També es va presentar l'exposició "Ramon Jardí: el científic tivissà que va inventar el pluviògraf d'intensitats" i es va fer un homenatge als observadors meteorològics de la Ribera d'Ebre. Ca Don Ventura, Flix (fig. 3).

– De maig a octubre. Diverses sortides culturals en el marc de l'itinerari "Avui, què fem?".

Fig. 2. Josep S. Cid, expresident del CERE, entre altres guardonats del Premi Recercat 2008, Perpinyà (M. Anguera, 2008)

Fig. 3. Homenatge als observadors meteorològics de la Ribera d'Ebre. Antonio Veciana, observador de Móra la Nova. Ca Don Ventura, Flix (V. Casadó, 2008)

– Del 6 al 8 de juny. V Fira del Llibre Ebrenç i I Litterarum, a Móra d'Ebre, coorganitzats junt amb l'Ajuntament de Móra d'Ebre i l'Institut Ramon Muntaner, amb el programa següent:

Divendres 6

- Inauguració de l'exposició "Paraules, paraules", de l'Escola d'Arts i Oficis de Móra la Nova, a La Llanterna Teatre Municipal
- Inauguració del Supermercat de les Revistes Culturals Ebrenques, a la Biblioteca Comarcal
- Espectacle "Contahistòries per a adults: rondalles i llegendes"

Dissabte 7

- Jornada "Paisatge i formes de vida a través de la literatura. Producció literària i món local" (2a edició), a La Llanterna Teatre Municipal
- Taller "El vers cantat: patrimoni viu dins la literatura oral ebrenca", a càrrec d'Arturo Gaya
- Inauguració de l'exposició "El món literari de Jesús Moncada"
- Lliçó inaugural i, a continuació, l'espectacle "De l'Ebre al Mississipí", a càrrec del grup La Soul Machine, de Falset

Diumenge 8

- 2n Campionat de Scrabble de les Terres de l'Ebre
- Inauguració oficial de la fira a càrrec de Xavier Vega i Castellví, director dels Serveis Territorials de Cultura a les Terres de l'Ebre
- Inauguració de la I Trobada de Col·leccionistes de Punts de Llibre
- Concert literari a càrrec de l'Escola i Banda de Música La Ginesta, de Ginestar, i el poeta Albert Guiu
- Diverses tandes de presentacions de llibres ebrenços i de signatures de llibres
- Espectacle familiar "Moguts per l'Ebre", a càrrec de la Companyia Forani Teatre, de Cambrils
- V Jornada del Llibre Ebrenç: "Les fires de llibres a Catalunya: motor del món literari"
- IV Premi Llibresebrenços.org de relats curts a Internet per a jòvens ebrenços
- Presentació de diverses revistes participants en el Supermercat de les Revistes Culturals Ebrenques
- Espectacle "Voldria tindre el talent: una terra plena de paraules", a càrrec del grup Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries

– 8 de juny. Exposició "25 anys de CERE, 25 anys de publicacions", a Móra d'Ebre.

– 12 de juny. Col·laboració en la presentació del llibre *La primera dècada de lluita antinuclear a Catalunya (1970-1980)*, de Xavier Garcia, Premi Jaume Ardevól dels Jocs Florals de Torroja 2007, a l'Arxiu Comarcal de Móra d'Ebre.

– 28 de juny. II Trobada de Cultura de la Ribera d'Ebre en col·laboració amb l'Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre, a Móra d'Ebre, amb:

- Ponència inaugural: "La I Trobada Comarcal de Cultura de la Ribera d'Ebre", a càrrec de Josep S. Cid i Josep A. Collazos.

- Ponència 1: "La gestió del patrimoni cultural", a càrrec d'Àlex Farnós, director del Museu del Montsià

- Ponència 2: "El paper del dinamitzador cultural", a càrrec de Gabriel Serra, dinamitzador cultural del Consell Comarcal de la Conca de Barberà

- Ponència 3: "La funció cultural dels arxius", a càrrec de Gerard Mercadé, director de l'Arxiu Comarcal de la Ribera d'Ebre

- Presentació de les conclusions de la Jornada a les autoritats i torn obert de paraules

– 13 de juny. Xerrada de Pere Anguera sobre "Republicanisme a Catalunya", en col·laboració amb l'Institut Ramon Muntaner, a Riba-roja d'Ebre.

– 10 de juliol. Cicle de conferències "Conèixer més la Móra morisca", en col·laboració amb l'Associació Cultural La Riuada de Móra d'Ebre: "Què sabem sobre els musulmans i els moriscos de la Ribera d'Ebre?", a càrrec de Pasqual Ortega.

– 19 de juliol. Sopar i acte central del 25è aniversari, autoritats i socis, a Vinebre, amb el programa següent:

- Visita a l'exposició de pintura de Josep Maria Pros, a Ca Don Joan

- Sopar a la Sala del Cinema amb: videoprojeccions d'entrevistes de Vídeo Ascó Televisió a l'entorn del CERE; parlaments de representants dels fundadors, dels presidents, d'altres protagonistes de la història del CERE i dels guardonats amb la Sirga d'Or, i intervencions musicals (fig. 4)

– 1 d'agost. Presentació de l'obra guanyadora del XIII Premi d'Assaig *Roc Llop i Convalia. L'exili d'un poeta miravetà*, col·lecció Daliner núm. 7, en el marc dels actes del centenari de Roc Llop, durant la Festa Major de Miravet.

– 22 d'agost. Contacontes d'Andreu Carranza "Contes de riu", en el marc del cicle d'activitats d'estiu organitzat per l'associació L'Espona a la Palma d'Ebre.

– 27 d'agost. Col·laboració en l'organització del Premi de Narrativa Ribera d'Ebre, a Vinebre.

Fig. 4. Intervenció musical durant el sopar i acte central del 25è Aniversari del CERE a Vinebre (V. Casadó, 2008)

– Setembre i octubre. Curs “Coneguem la Ribera d’Ebre”. Les deu sessions en què es va estructurar el curs es van desenvolupar al voltant d’aquests temes i en les dates següents:

- Il·lucavònia: ibers i romans al Riberal de l’Ebre. Ponent: Margarida Genera i Monells (16/09/08)
- D’Al-Andalus a Al-tag-al-ulà. Ponent: Joan Martínez Tomás (18/09/08)
- La Guerra dels Segadors. Ponent: Joan-Hilari Muñoz i Sebastià (23/09/08)
- La Guerra del Francès. Ponent: Joan Ramon Vinaixa i Miró (25/09/08)
- Les Guerres Carlines. Ponent: Josep Antoni Collazos Ribera (29/09/08)
- La Batalla de l’Ebre. Ponent: Josep Sánchez Cervelló (02/10/08)
- El comerç fluvial a l’Ebre. Ponent: Josep Antoni Collazos Ribera (07/10/08)
- L’economia de la Ribera d’Ebre al segle XXI. Ponent: Joan Launes Villagrasa (09/10/08)
- El parlar de la Ribera d’Ebre. Ponent: Olga Cubells Bartolomé (17/10/08)
- El patrimoni natural de la Ribera d’Ebre. Ponents: Vicent Casadó Burillo i Montserrat Anguera Terré (22/10/08)

J.F. Moragrega

– 26 de setembre. Presentació del llibre *La repressió franquista en la postguerra*, de Josep Subirats Piñana, a la Fonda Barcelona de Móra la Nova.

– 29 de setembre. Presentació de l'exposició "25 anys de CERE, 25 anys de publicacions" per part del Cap de Publicacions del CERE, Vicent Casadó, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, Barcelona.

– 4 d'octubre. Itinerari del Bicentenari de la Guerra del Francès amb la col·laboració de l'IRM, a Móra d'Ebre, amb el tema "La irrupció francesa a l'Ebre i la lluita pel control del riu" i el programa següent:

- Presentació de l'itinerari
- Conferència a càrrec de Joan Ramon Vinaixa
- Itinerari pels espais històrics de Móra d'Ebre a càrrec de Joan Launes Villagrasa.
- Baixada comentada en barca des de Móra d'Ebre fins a Miravet

– 17 d'octubre. Contacontes d'Andreu Carranza "Contes de riu", a Darmós.

– 18 d'octubre. Presentació del darrer llibre de Josep Maria Sans Travé, *La fi dels templers catalans*, en el marc dels actes de commemoració del 7è centenari del Setge de Miravet, organitzat per l'Ajuntament de Miravet.

– Del 23 al 26 d'octubre. Presència als estands de l'Institut Ramon Muntaner i del Consell Comarcal de la Fira de Móra la Nova.

– Octubre i novembre. Projecte "Tallers d'escriptura de relats curts". L'escriptor Jesús M. Tibau ha impartit un total de sis tallers d'escriptura de relats curts adreçats a nois i noies que cursen estudis de formació reglada als instituts de Flix i de Móra d'Ebre, i a través de les entitats associatives dels municipis de Móra la Nova i Riba-roja d'Ebre.

– 8 de novembre. Col·laboració en l'Espai Despuig, organitzat per l'IRM a Garcia i que en aquesta edició va portar per títol "Set realitats administratives. Visió global de la cultura catalana des de la diversitat territorial". Hi van participar Vicent S. Olmos, Annabelle Brunet, Biel Majoral i Josep Lluís Espluga. Va moderar la periodista i escriptora Patrícia Gabancho.

– 15 de novembre. Col·laboració en la Jornada del Bicentenari de la Guerra del Francès organitzada per l'IRM, a Tortosa, amb les conferències següents:

- Conferència inaugural: "Les Terres de l'Ebre durant la Guerra del Francès", a càrrec de Josep Sánchez Cervelló
- "Els dos primers anys de guerra a les Terres de l'Ebre (1808-1810)", a càrrec de Joan Ramon Vinaixa

- “L’entramat bèl·lic a la zona de cruïlla (Montsià i Baix Maestrat)”, a càrrec de Ferran Grau i Núria Sauch

- “La presa de Tortosa i l’ocupació francesa”, a càrrec de Roc Salvadó

També va haver-hi una visita a l’exposició “La Guerra del Francès a les Terres de l’Ebre”, i va acabar amb la taula rodona: “L’Ebre i la guerra. Revolta, col·laboració i resistència”.

– 22 de novembre. Col·laboració en la trobada per difondre les línies de treball de l’IPEC organitzada per l’IRM, a Rasquera, amb el programa següent:

- Presentació de l’IPEC (Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya), a càrrec de Roger Costa, Rafel Folch i Manel Català

- Presentació de projectes:

“Aiguardents, licors i altres destil·lats de la Terra Alta, la Ribera d’Ebre i el Priorat”, a càrrec d’Anna Figueras i Teresa Castelló

“Centres terrissers desapareguts de les Terres de l’Ebre”, a càrrec d’Elena Espuny

“Flix: tradicions i processons a cops de llança”, a càrrec de Francisco R. Visa

– 4 de desembre. Concert d’aniversari en col·laboració amb la Universitat Rovira i Virgili, a Móra d’Ebre, a càrrec de ForumBrass (fig. 5).

– 6 de desembre. Acte de lliurament pel Consell Comarcal de la Ribera d’Ebre del guardó Sirga d’Or, a Ginestar, a l’Escola de Música i Banda de Ginestar (en el marc de l’acte de cloenda del seu 25è aniversari). La selecció de l’entitat guardonada va dur-se a terme per part dels socis del CERE entre una sèrie de candidats proposats per institucions i persones de relleu de la comarca coordinats des del CERE (fig. 6).

– 18 de desembre. Presentació de l’estat de l’estudi “Aiguardents, licors i altres destil·lats de la Terra Alta i el Priorat” a la Torre de l’Espanyol.

– 20 de desembre. Presentació de la publicació de les Actes de les Jornades d’estudi de la Festa de Sant Antoni als Països Catalans, a Ascó.

PUBLICACIONS

– Publicació del núm. 18 de la revista *Miscel·lània del CERE*, dedicada a Tivissa.

– Publicació del llibre *Roc Llop i Convalia. L’exili d’un poeta miravetà*, d’Emigdi Subirats i Josep Maria Sáez, guanyadors del XIII Premi d’Assaig sobre la Ribera d’Ebre Artur Bladé i Desumvila. L’obra és el núm. 7 de la col·lecció d’assaig Daliner del CERE.

Fig. 5. El grup ForumBrass durant el concert del 25è aniversari del CERE a Móra d'Ebre (V. Casadó, 2008)

Fig. 6. Acte de lliurament del guardó Sirga d'Or a l'Escola de Música i Banda de Ginestar. Ginestar, desembre de 2008 (Arxiu Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre)

– Publicació de les *Actes de les Jornades sobre la Festa de Sant Antoni als Països Catalans*, celebrades el 2006 a Ascó.

– Publicació del núm. extra 1 de la revista *Miscel·lània del CERE*, dedicada al 25è aniversari de l'entitat (1983-2008).

– Treballs d'edició del núm. 19 de la revista *Miscel·lània del CERE*, dedicada a Flix.

– Publicació del butlletí *La Sirga*.

– Publicació de notes al lloc web del CERE.

– Suport a l'edició dels següents llibres: *Clotxina de retratos*, de Biel Pubill Soler, Josep M. Raduà Serra i M. Lourdes Ambrós Ortiz.

SECCIÓ D'HISTÒRIA NATURAL

– Suport al projecte ACOM becat per l'AGAUR i pel CERE "Elaboració de la història de l'observació meteorològica a la comarca de la Ribera d'Ebre i creació d'una base de metadades de les estacions meteorològiques", d'Òscar Saladié de la URV i de la secció d'Història Natural del CERE.

– Suport al projecte "Catàleg faunístic i estudi de les poblacions dels odonats de la Ribera d'Ebre", de Pere Luque i Michael Lockwood (projecte ACOM i beca del CERE).

– Participació en el curs "Coneguem la Ribera d'Ebre".

– Elaboració de treballs sobre espais naturals, hidrologia i meteorologia de la Ribera d'Ebre per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* núm. 19.

– Estudis i treballs en curs:

- Hidrologia subterrània de la Ribera d'Ebre
- La Xarxa Natura 2000 i els espais naturals de la Ribera d'Ebre. Influència de l'aprovació de la Xarxa Natura 2000 sobre el PEIN de la Ribera d'Ebre
- Claus per a la identificació d'arbres i arbusts de la Ribera d'Ebre
- Noves localitzacions florístiques i faunístiques a la Ribera d'Ebre
- Ocells nidificants al canyissar de la Reserva Natural de Fauna Salvatge de Sebes (en col·laboració amb el Grup Català d'Anellament)
- Distribució d'amfibis i rèptils a la Ribera d'Ebre
- Biologia reproductiva del xot (*Otus scopus*)

SECCIÓ D'HISTÒRIA LOCAL I ARQUEOLOGIA

– Suport al projecte divulgatiu sobre els campaments romanorepublicans a les comarques de l'Ebre, de Jaume Noguera.

– Elaboració de treballs sobre el poblat ibèric de Sebes (Flix), els conflictes carlistes a la comarca, el patrimoni arquitectònic industrial i la crisi industrial a Flix, per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* número 19.

J.F. Moragrega

- Estudi sobre el refugi de la Font Gran a Benissanet.
- Participació als actes i conferències de l'Itinerari del Bicentenari de la Guerra del Francès, amb la col·laboració de l'IRM, a Móra d'Ebre i Tortosa.

SECCIÓ DE LINGÜÍSTICA I LITERATURA

- Realització de treballs sobre literatura oral i folklore narratiu per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* núm. 19, dedicada a Flix.
- Convocatòria del IV Premi Llibrebrencs.org de relats curts a Internet per a jòvens ebrencs.
- Participació en el jurat del XVIII Certamen de Narrativa Breu per a Joves Sant Jordi, d'Ascó, convocat per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Ascó.
- Participació en el jurat del XXVI Premi de Narrativa Ribera d'Ebre, convocat per l'Ajuntament de Vinebre.
- Suport a l'edició de l'*Obra completa* d'Artur Bladé i Desumvila.
- Organització de la Jornada Conèixer Artur Bladé i Desumvila, en col·laboració amb l'Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, desenvolupada a Benissanet.

SECCIÓ D'IMPULS SOCIAL

- Organització i participació a la Jornada Imago Mundi, a Móra la Nova.

ALTRES ACTIVITATS

- Modificació dels Estatuts de l'entitat.
- Estudi sobre la possibilitat de dur a terme activitats de gestió mancomunada del patrimoni cultural a la Ribera d'Ebre.
- Sol·licitud i atorgament per part del Departament de Treball d'un pla d'ocupació per a la contractació d'un tècnic de dinamització cultural.
- Estudi "Licors, aiguardents i altres destil·lats de la Terra Alta, la Ribera d'Ebre i el Priorat".
- Pla de participació del CERE.
- Treballs preparatoris de la Jornada Carmel Biarnès a desenvolupar a Ascó l'any 2009.

JOSEP FRANCESC MORAGREGA FONT
Secretari del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre,
des de març de 2009